

Bruselj, 24. april 2026
(OR. en)

8255/26

SPORT 19
TOUR 17
SUSTDEV 26
SAN 222
SOC 194
CLIMA 199
COMPET 435

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o športnem turizmu kot prispevku k trajnostnemu razvoju – <i>odobritev</i>

1. Delovna skupina za šport je osnutek sklepov o navedeni zadevi preučila na več sejah. Z besedilom v prilogi soglašajo vse delegacije.
2. Odbor stalnih predstavnikov naj potrdi, da v zvezi s priloženim besedilom obstaja načelno soglasje, ter besedilo predloži Svetu za izobraževanje, mladino, kulturo in šport v odobritev na seji 12. maja 2026 in nato v objavo v Uradnem listu Evropske unije.

**Osnutek sklepov
Sveta in predstavnikov vlad
držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta,
o športnem turizmu kot prispevku k trajnostnemu razvoju**

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –
OB OPOZARJANJU NA:

1. člen 6 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki Evropski uniji podeljuje pristojnost za izvajanje ukrepov na področju športa za podporo, uskladitev ali dopolnitev ukrepov držav članic, člen 165 PDEU, v skladu s katerim Unija prispeva k spodbujanju evropske razsežnosti v športu ob upoštevanju njegove posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur in njegove družbene in vzgojne vloge, in člen 195 PDEU, ki določa, da Unija dopolnjuje delovanje držav članic na področju turizma, zlasti s spodbujanjem konkurenčnosti podjetij Unije na tem področju in ustvarjanjem ugodnega okolja za njihov razvoj;
2. delovni načrt Evropske unije za šport za obdobje 2024–2027¹, ki v svojih vodilnih ciljih določa strateški okvir za sodelovanje na ravni Unije na področju športa, da bi „z medsektorskim sodelovanjem spodbujali ozaveščenost o športnem turizmu, ki ima lahko ključno vlogo pri trajnostnem razvoju sektorja in krepitvi njegove odpornosti“;
3. politični kontekst iz priloge k tem sklepom;

¹ UL C, C/2024/3527, 3.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

OB POUDARJANJU, DA:

4. se v teh sklepih športni turizem nanaša na turistične dejavnosti, pri katerih je razlog za potovanje udeležba v športu ali telesni dejavnosti ali obisk ali ogled športnih prireditev, tekmovanj ali s športom povezanih znamenitosti;
5. športni turizem združuje gospodarsko vitalnost turizma z družbeno, kulturno in zdravstveno koristnostjo športa ter lahko služi kot strateški instrument za trajnostni in dolgoročni lokalni in regionalni razvoj. Če je načrtovan odgovorno in sorazmerno, lahko spodbuja teritorialno kohezijo, kakovostna delovna mesta, varstvo kulturne dediščine in odpornost destinacij, hkrati pa lokalnim skupnostim prinaša trajne gospodarske, družbene in okoljske koristi, med drugim s športnimi dogodki, ki lahko povečajo udeležbo v športu, okrepijo identiteto skupnosti in povečajo prepoznavnost regij gostiteljic;
6. se v tem okviru trajnostnost razume kot vodilno načelo, v skladu s katerim se pri oblikovanju javnih politik in praks ter v gospodarskih dejavnostih dolgoročno upoštevajo okoljski, družbeni in gospodarski vidiki;
7. morajo biti za trajnostni športni turizem tozadevne dejavnosti združljive z varstvom okolja in podnebnimi cilji, hkrati pa zagotavljati dolgoročno vrednost za obiskovalce in lokalne skupnosti. Dejavnosti športnega turizma bi bilo treba razvijati v skladu s cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj, pri tem pa zagotavljati ravnovesje med družbenimi in okoljskimi odgovornostmi ter gospodarsko vzdržnostjo;
8. lahko športni turizem s tem, da ponuja priložnosti za udeležbo in izmenjavo, spodbuja temeljne vrednote Unije, krepi socialno kohezijo in podpira nediskriminacijo;

OB PRIZNAVANJU, DA:

9. lahko športni turizem na lokalni in regionalni ravni okrepi gospodarske ekosisteme s podpiranjem zaposlovanja, spodbujanjem podjetništva in naložb, ustvarjanjem gospodarske vrednosti s potrošnjo obiskovalcev in prispevanjem k podaljšanju turistične sezone z dejavnostmi, povezanimi s športom, ob upoštevanju varstva okolja, podnebnih ciljev in raznolikosti športnega turizma po državah članicah;
10. lahko športni turizem dolgoročno prispeva k močnejšemu znamčenju destinacij in mednarodni prepoznavnosti ter z dejavnostmi in vrednotami, povezanimi s športom, pozicionira regije in skupnosti, če se turistični tokovi upravljajo trajnostno, hkrati pa krepi privlačnost Evrope kot destinacije športnega turizma;
11. lahko dejavno sodelovanje lokalnih skupnosti in ustreznih deležnikov, vključno z organizacijami za množični šport in lokalnimi športnimi klubi, pri načrtovanju in izvajanju pobud na področju športnega turizma, tudi s trajnostno zasnovano infrastrukturo, prispeva k čim večjemu povečanju pozitivnih učinkov, ohranjanju lokalne kulture in dediščine ter krepitvi lokalne odgovornosti, identitete in odpornosti skupnosti;

OB POUDARJANJU, DA:

12. lahko športni turizem ob strateškem načrtovanju in sorazmerno z lokalnimi zmogljivostmi predstavlja alternativo nekaterim modelom množičnega turizma, ki so povezani z neuravnoteženim turizmom ter pripadajočimi okoljskimi in družbenimi pritiski. Prispeva lahko k odpravljanju teritorialnih razlik z diverzifikacijo turističnih proizvodov, promocijo manj znanih destinacij ter spodbujanjem odgovornejših in bolj uravnoteženih oblik turizma, vključno s tistimi, ki so povezane z malimi in srednje velikimi športnimi dogodki, kar lahko sčasoma podpre privlačnost destinacij;

13. lahko netrajnostne prakse športnega turizma, če se ne upravljajo ustrezno, povzročijo pritiske na okolje, s čimer prispevajo k podnebnim spremembam, ki nanje vplivajo. Hkrati lahko učinki podnebnih sprememb vplivajo celo na trajnostne prakse športnega turizma. Razvoj športnega turizma bi se moral zato še naprej prilagajati okoljskim tveganjem in biti v celoti skladen s cilji Unije glede podnebne nevtralnosti. Poleg tega bi ga bilo treba podpreti s celostnim, sorazmernim in v prihodnost usmerjenim načrtovanjem, po možnosti tudi s sistematično oceno učinka in spremljanjem na podlagi primerljivih in harmoniziranih kazalnikov, da bi povečali odpornost destinacij športnega turizma;
14. emisije, povezane s prometom, predstavljajo znaten delež okoljskega odtisa turizma. Za razvoj trajnostnega športnega turizma so potrebni podnebno ozaveščeno načrtovanje mobilnosti, vključno s spodbujanjem nizkoogljičnih in aktivnih načinov prevoza, ter ustrezna infrastruktura in spodbude za uporabo javnega prevoza;
15. bi bilo treba pri razvoju športnega turizma ustrezno upoštevati trajnostno rabo naravnih virov ter ohranjanje kopenskega, obalnega in morskega okolja, zlasti v občutljivih ekosistemih. Po potrebi in v skladu z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi ureditvami lahko prihodki, ustvarjeni s športnim turizmom, prispevajo tudi k ohranjanju okolja, trajnostni infrastrukturi in dolgoročnemu upravljanju destinacij;
16. lahko ozaveščanje športnih turistov in prebivalcev ter organizatorjev in ponudnikov storitev prek pobud za okoljsko vzgojo in krepitev zmogljivosti prispeva k trajnostnejšim praksam športnega turizma;

17. ima lahko sodelovanje med javnimi organi, lokalnimi podjetji, športnimi organizacijami, okoljskimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni pomembno vlogo pri razvoju trajnostnega športnega turizma, tudi z boljšim usklajevanjem ter izmenjavo znanja in dobrih praks;
18. lahko športni turizem s spodbujanjem družbene interakcije in vključevanja, zaupanja, mreženja in dialoga med udeleženci iz različnih okolij okrepi spodbujanje medsebojnega razumevanja, enakosti spolov, udeležbe invalidov, medkulturnega dialoga in medosebnih stikov, tudi kot orodje športne diplomacije;
19. lahko športni turizem, če se razvija in izvaja na trajnosten in vključujoč način, prispeva k doseganju več ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov, predvsem ciljev 1, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16 in 17 –

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ NA USTREZNI RAVNI:

20. razmislijo o strateškem in celostnem pristopu k razvoju športnega turizma z uskladitvijo politik na področju športa, turizma in trajnostnosti ob upoštevanju ustreznih ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030;
21. spodbujajo evropsko, mednarodno in čezmejno sodelovanje med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi prek obstoječih programov Unije, regionalnih partnerstev, mrež in skupnih pobud ter tako zagotovijo usklajen in medsektorski pristop, ki vključuje tudi javno-zasebna in prostovoljna sektorska partnerstva za spodbujanje inovacij in dolgoročne trajnostnosti pri razvoju športnega turizma;

22. po potrebi v okviru svojih pristojnosti in razpoložljivih finančnih okvirov preučijo možnost dodelitve ustreznih finančnih sredstev za podporo pobudam za trajnostni športni turizem, vključno s krepitvijo zmogljivosti, rešitvami za mobilnost in razvojem infrastrukture, digitalnimi inovacijami, raziskavami in projekti čezmejnega sodelovanja, ob hkratnem zagotavljanju skladnosti s prednostnimi nalogami Unije in obstoječimi instrumenti financiranja;
23. razmislijo o spodbujanju turističnih dejavnosti, povezanih s športom, vključno z aktivno mobilnostjo, da bi spodbudili udeležbo v telesni dejavnosti med obiskovalci in lokalnimi skupnostmi, vključno s premalo zastopanimi ali ranljivimi skupinami in osebami, po možnosti s sinergijami z ustreznimi pobudami Unije, pri čemer je treba opozoriti, da se največje koristi za zdravje dosežejo z vključevanjem tistih, ki so najmanj telesno dejavni;
24. spodbujajo diverzificiran športni turizem kot orodje za trajnostni razvoj in znamčenje destinacij, tudi v manj obiskanih in obrobni regijah, hkrati pa spodbujajo trajnostne prometne rešitve, povezljivost in dostopnost ter sinergije z drugimi alternativnimi in posebnimi oblikami turizma, da bi zmanjšali sezonskost in teritorialne pritiske ter pomagali preprečevati degradacijo okolja in družbene izzive;
25. spodbujajo okoljsko odgovorne prakse pri organizaciji in izvajanju dejavnosti športnega turizma, pri katerih se daje prednost vključevanju lokalnih skupnosti ter upoštevajo odpornost proti podnebnim spremembam in dolgoročni vplivi na okolje, ter spodbujajo razvoj in vzdrževanje trajnostne infrastrukture in storitev, pri katerih se spoštujejo okoljske zmogljivosti in upravljajo tokovi obiskovalcev, zlasti na dolгих razdaljah, da se prepreči prenatrpanost;
26. spodbujajo pobude za ozaveščanje obiskovalcev in organizatorjev ter usposabljanja o vprašanjih varstva okolja za strokovnjake na področju športnega turizma;

27. razmislijo o spodbujanju raziskav in razvoja znanja z zbiranjem in izmenjavo podatkov o kazalnikih okoljske, družbene in gospodarske trajnostnosti za športni turizem, vključno s tržnimi trendi, v okviru širših okvirov za spremljanje trajnostnosti turizma, po možnosti z uporabo obstoječih primerljivih in usklajenih kazalnikov; to bi morale prispevati k odločanju na podlagi dokazov in podpirati spremljanje javnih politik skozi čas;
28. po potrebi in v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov in etičnimi standardi preučijo možnost uporabe digitalnih orodij, med drugim aplikacij, platform, virtualne ali razširjene resničnosti in umetne inteligence, za podporo na podatkih temelječemu in trajnostnemu upravljanju dejavnosti in destinacij športnega turizma, tudi za spremljanje pretoka obiskovalcev in oceno učinka, ob upoštevanju okoljskih stroškov, povezanih s takimi rešitvami, zlasti v smislu porabe energije in vode;

POZIVAJO EVROPSKO KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

29. podpira izmenjavo informacij, dobrih praks in znanja med državami članicami in ustreznimi deležniki o razvoju trajnostnega športnega turizma, tudi prek strukturiranih platform in obstoječih pobud, ter spodbuja razumevanje uporabe pravil o državni pomoči;
30. zagotovi smernice o ustreznih programih financiranja Unije, med drugimi programa Erasmus+, za podporo pobudam za trajnostni, družbeno vključujoči in inovativni športni turizem, vključno s programi, ki spodbujajo čezmejno sodelovanje;
31. po potrebi spodbuja raziskave in zbiranje podatkov v zvezi s športnim turizmom, vključno z razvojem in uporabo harmoniziranih metodologij in statističnih podatkov, kot so satelitski računi za turizem, športni satelitski računi, evropski podatkovni prostor za turizem in preglednica turizma EU, ne da bi pri tem ustvarili vzporedne ali razdrobljene statistične sisteme;
32. preuči vlogo športnega turizma v okviru strategije EU za trajnostni turizem;

POZIVAJO ŠPORTNO GIBANJE IN DELEŽNIKE V ŠPORTNEM TURIZMU, NAJ OB UPOŠTEVANJU SVOJIH ODGOVORNOSTI IN AVTONOMIJE ŠPORTA:

33. razmislijo o vključitvi v dolgoročna in strukturirana partnerstva in sodelovanje, vključno s čezmejnimi in javno-zasebnimi partnerstvi, da bi razvili trajnostne storitve in projekte na področju športnega turizma ter prispevali k ustreznim pobudam Unije, ki spodbujajo udeležbo, trajnostnost in inovacije v športu;
34. spodbujajo prostovoljstvo, udejstvovanje skupnosti in socialno vključenost v dejavnostih in dogodkih športnega turizma ter prek njih;
35. spodbujajo okoljsko odgovorne in socialno vključujoče prakse pri načrtovanju in organizaciji dejavnosti in dogodkov športnega turizma, vključno z razvojem in izvajanjem načrta za trajnostno mobilnost, ki zajema ureditve prevoza;
36. vključijo trajnostnost, vključno z možnostmi trajnostnega prevoza, dostopnost in družbeno odgovornost v trženje športnega turizma, tudi z digitalnimi orodji ter spodbujanjem dogodkov zunaj sezone in regionalnih dogodkov, da bi podprli uravnotežen teritorialni razvoj, kakovostna delovna mesta, varstvo kulturne dediščine in dolgoročno odpornost destinacij;
37. po potrebi prispevajo k zbiranju podatkov, raziskavam in izmenjavi znanja, da bi podprli z dokazi podprto oblikovanje politik in stalno izboljševanje praks trajnostnega športnega turizma;
38. spodbujajo športne organizacije, naj se pridružijo manifestu za zeleni šport v okviru pobude SHARE 2.0 in si skupaj prizadevajo za okoljsko odgovornejši in trajnostnejši športni turizem, tudi z obsežnejšim razširjanjem dobrih praks;

Zakonodajni okvir in okvir politike EU

- Sklepi Sveta z dne 9. decembra 2024 o krepitvi trajne zapuščine velikih športnih prireditev (UL C, C/2024/7401, 9.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>)
- Sklepi Sveta z dne 27. novembra 2023 o razvoju Agende 2030 za doseg ciljev: pospešitev izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na lokalni ravni (15939/23).
- Sklepi Sveta z dne 21. novembra 2023 o socialnem, zelenem in digitalnem prehodu (15732/23)
- Sklepi Sveta z dne 1. decembra 2022 o Evropski agendi za turizem 2030 (15441/22)
- Sklepi Sveta z dne 29. novembra 2022 o trajnostni in dostopni športni infrastrukturi (UL C 494, 28.12.2022, str. 1)
- Sklepi Sveta z dne 4. aprila 2022 o športu in telesni aktivnosti kot obetavnih vzvodih za spremembo vedenja za trajnostni razvoj (UL C 170, 25.4.2022, str. 1)
- Sklepi Sveta z dne 3. marca 2022 o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 27/2021: Podpora EU turizmu: potrebna sta nova strateška usmeritev in boljši pristop k financiranju (6829/22)
- Resolucija Sveta z dne 30. novembra 2021 o ključnih značilnostih evropskega modela športa (UL C 501, 13.12.2021, str. 1).
- Sklepi Sveta z dne 30. novembra 2021 o vseživljenjski telesni dejavnosti (UL C 501I, 13.12.2021, str. 1)

- Sklepi Sveta z dne 18. maja 2021 o inovacijah v športu (UL C 212, 4.6.2021, str. 2)
- Sklepi Sveta z dne 27. maja 2021 o turizmu v Evropi za naslednje desetletje: trajnosten, odporen, digitalen, globalen in socialen (8881/21)
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. marca 2021 o oblikovanju strategije EU za trajnostni turizem (UL C 494, 8.12.2021, str. 106)
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. junija 2020 o prometu in turizmu v letu 2020 in pozneje (UL C 362, 8.9.2021, str. 55)
- Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 22. novembra 2019 o kulturni razsežnosti trajnostnega razvoja (UL C 410, 6.12.2019, str. 1)
- Sklepi Sveta z dne 27. maja 2019 o konkurenčnosti turističnega sektorja kot gonilu trajnostne rasti, ustvarjanja delovnih mest in socialne kohezije v EU v prihodnjem desetletju (9707/19)
- Sklepi Sveta z dne 9. aprila 2019: „Za vse bolj trajnostno Evropo do leta 2030“ (8286/19)
- Sklepi Sveta z dne 20. junija 2017 o trajnostni prihodnosti Evrope: odziv EU na agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 (10370/17)
- Sklepi Sveta z dne 1. junija 2016 o krepitvi integritete, preglednosti in dobrega upravljanja pri najpomembnejših športnih dogodkih (9644/16)

- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. oktobra 2015 o novih izzivih in strategijah za spodbujanje turizma v Evropi (UL C 355, 20.10.2017, str. 71)
 - Sklepi Sveta z dne 4. decembra 2014 o krepitvi turizma s spodbujanjem evropske kulturne, naravne in pomorske dediščine (16535/14)
 - Sklepi Sveta z dne 13. oktobra 2010 o Evropi, prvi svetovni turistični destinaciji – nov okvir evropske turistične politike (14944/10)
 - Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike (COM/2010/0352 final z dne 30. junija 2010).
-